

Najstarejši
slovenski
dnevnik v
Ohio
—
Oglaši v tem
listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
—
Best
Advertising
Medium

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), MARCH 5, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 53

ANGLEŽI SO BOMBARDIRALI PREDMESTJA MESTA PARIZA

Angleške bombe so rušile tovarne, v katerih izdelujejo tanke in drug material za borbo proti Rusom.

ZAVEZNIKOM GRE ZA KOŽO, ZATO NE BODO VEĆ
OBZIRNI V SVOJO ŠKODO

Francijo se bo poslej prijemalo brez rokavice

Neka angleška avtoriteta je izjavila, da se odpira s tem napadom nova faza vojne, v kateri je Anglia trdno odločena, brez pardona udariti po francoskih industriah, ki izdelujejo orožje in drug material, s katerim pobjajo Nemci angleško in zavezniško, zlasti pa rusko vojaštvo.

Poslojpa so letela več sto čevljev visoko v zrak

Angleški pilotje, ki so se udeležili tega poleta, poročajo, da so zletela nekatera zadeta poslojpa stotine čevljev visoko v zrak.

Glavni tarči angleškega napada so bile Renault avtne tovarne ter tovarne tankov v Billancourt, jugovzhodno od Pariza.

iskreno prizadevanje župana Lauscheta
je našlo priznanje v Washingtonu

Donald M. Nelson, šef vojne produkcijske v Washingtonu, je zahvaljuje županu Lauschetu za njegovo dobro voljo. — Mestna transportacija nudi pereč problem.

V pondeljek večer je govoril župan Frank J. Lauschet, ki je tako prinesel priznanje z vstopnega merodajnega mesta. Smed je namreč brzojavil županu Lauschetu Donald M. Nelson, šef vojne produkcijske v Washingtonu, ki se mu je izpremembe v delu.

Zupan Lausche je ukazal razposlati pisma 8,000 voditeljem raznih clevelandskih uradov, pisan in industriji, v katerih jih prosi za njihovo sodelovanje pri tem pregledu. Slednji naj sporoča, koliko delavcev in pisarniških uslužbencev je absolutno potrebno ob gotovih urah v businesu, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Načrt, da se na podlagi tega pregleda določijo delovne ure, to je prihod na delo in odhod z dela, tako, da bodo enakomerne, kar bo potrebno.

Hči je smrtno nevarno ranila svojo mater

V prepiru jo je s steklenico od pive udarila po glavi. Mati je v bolnišnici, hči v ječi.

Neka mala, šest let starca deklica, je bila v torki večer priča borbe, v kateri je njena mati ranila v razbito steklenico svojo mater, otrokovo staro mater.

Ranjena ženska, 45 let starca vdova Emalene Fleming, stanujoča na 3231 W. 25th St., se nahaja s prerezano žilo na desni roki v bolnišnici. Njena hči, 24 let starca Mr. Virginia Poole, razporočena žena nekega vojaka pa občaluje danes v ječi svoje dejanje.

"Omenjeni večer sem izpila širki kozarčki žganja in steklenico piva," pravi Mrs. Poole. "Ko sem prišla snoči domov, me je mati obdolžila, da hodim ven z drugimi moškimi, nakar mi je zastavila pot, ko sem hotela zopet iz hiše.

"Stopila je k vratom, kjer me je poskusila obdržati ter mi je zabrusila tudi v obraz neko grdo ime. Tedaj sem pograbila steklenico od piva ter jo udarila žno po glavi. Tega nisem mislila storiti. Storila sem v načalu jeze in mi je žal.

"Na roki je nisem nalačnila. To se je zgodilo, ko sem ji hotela pomagati vstati. Tedaj je pričela moja hčerka vpti in jaz sem se zavedila iz svoje jeze ter pozvala zdravnika."

ALBANI SE HOČEJO IZNEBITI KRALJA

LONDON, 4. marca. (ONA). Provizorični albanski odbor, ki je nedavno stvoren v Londonu, bo zahteval od bivšega kralja Zoga, da se slednji odpove gibanju svobodnih Albancev ter da izroči odboru državni dežurni sklad, ki znaša približno 50,000 suverenov.

Albanski provizorični komite bo deloval za osvoboditev Albanije izpod osišča in za vključitev Albanije v zavezniške vojne cilje.

V odboru so reprezentirane vse verske skupine dežele.

DESETO LETO V BELI HIŠI

WASHINGTON, 4. marca. — Z današnjim dnem je pričel predsednik Roosevelt deseto leto svojega predsedništva, in to v najresnejši dobi, v kateri se je še kdaj nahajala ta dežela. Predsednik je kljub ogromnim odgovornostim, ki počivajo na njegovih ramenih, cilj in pri najboljšem zdravju.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Joe Pultz, 3136 W. 71 St., so se dne 26. februarja oglastile vile rojenice in pustile v spomin krepkega fantka. Mati in dete se nahajata v Lutheran bolnišnici ter se dobro počutita.

Mr. in Mrs. Arthur Lynn, bivša Clevelandčica in sedaj živeča v Hollywood, Cal., sta imela 21. februarja obisk vili rojenic, ki so jima pustile zalo hčerko. Mlada mati je hči družine Mr. in Mrs. Louis Jerse, Kildeer Ave.

Tudi pri družini Mr. in Mrs. Frank Zubakovec, 10010 Prince St., v cerkev sv. Jožefa na E. 144 St. in St. Clair Ave. ter nato na sv. Pavla pokopalische. Naše tekli ponedeljek v Women's bolnišnici. — Cestitke!

MOSKVA SE NORČUJE IZ HITLERJA

MOSKVA, 4. marca. — Moskovski radio se je norčeval danes iz Adolfa Hitlerja, ker se slednji ni udeležil nedavne obletnice ustanovitve nacistične stranke, katero obletnico so proslavljali nacisti, kakor vsako leto, v Monakovu.

"Hitlerjevi živi so šli k vragu," je reklo moskovski govornik po radiu. "On si ni drznil, pokazati se pred stranko in okratu tudi priznava popolno obkolitev 16. nemškega armadnega zbora v Staroj Rusiji."

BOGATA PSA

HOUSTON, Tex., 4. marca. — Dva psa sta danes podredovala tukaj \$20,000. To vsoto jima je zapustil 53 let stari čudak in samotar E. B. Stuart, ki je v svoji oporoki določil, da se mora s tem denarjem oskrbotati psa, dokler ne pogineta. Umberto veliki nasprotnik Mussolinija in njegovega režima.

Pokojni vojvoda je bil edini član savojske hiše, ki je bil vnet fašist. NAIROBI, Kenya, (Afrika), 4. marca. — Vojvoda Aosta, viceroj Etiopije, ki se je nahajal v angleškem ujetništvu, je včeraj umrl. Pokojni vojvoda, ki je bil star 43 let, je bil drugi bratranec italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Umrl je za jedino.

NAIROBI, Kenya, (Afrika), 4. marca. — Vojvoda Aosta, viceroj Etiopije, ki se je nahajal v angleškem ujetništvu, je včeraj umrl. Pokojni vojvoda, ki je bil star 43 let, je bil drugi bratranec italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Umrl je za jedino.

POGOJNA DE
AOSTO, VICEROJ ETI-
OPIJE, JE UMRL

Pokojni je bil bratranec italijanskega kralja in edini član savojske hiše, ki je bil vnet fašist.

NAIROBI, Kenya, (Afrika), 4. marca. — Vojvoda Aosta, viceroj Etiopije, ki se je nahajal v angleškem ujetništvu, je včeraj umrl. Pokojni vojvoda, ki je bil star 43 let, je bil drugi bratranec italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Umrl je za jedino.

NAIROBI, Kenya, (Afrika), 4. marca. — Vojvoda Aosta, viceroj Etiopije, ki se je nahajal v angleškem ujetništvu, je včeraj umrl. Pokojni

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznalašču v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	\$1.50
za 6 mesecev	\$4.00 Za celo leto

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BESEDE POSTAJAJO DEJANJA

I.

Mi smo že opetovano naglašali veliko važnost del ameriškega pisatelja Louisa Adamiča, človeka našega rodu, ki je s svojimi književnimi deli obrnil neposredno nase pozornost vsega civiliziranega sveta, posredno pa je spravil tudi Slovence in ostale Jugoslovane na vidno mesto svetovne pozornice.

Meseca februarja je izdal Adamič poseben butletin, iz katerega posnemamo sledeče:

T-W-P v Beli hiši

Dne 13. januarja sem bil tri ure v Beli hiši. Povabilo je bilo izdano v zvezi z mojo knjigo "Two-Way Passage." Ob tej priliki sem govoril s predsednikom Rooseveltom, Mr. Churchillom in z Mrs. Rooseveltovo. Vsi trije so čitali to knjigo.

Ničesar si ne bi želel bolj, kakor če bi smel preko radia sporočiti celotno zgodbo tega izredno bogatega — in morda važnega — večera. (Kakor je znano, se razgovorov s predsednikom in njegovih odgovorov ne sme kvotirati. Opomba uredništva.) Rečem pa lahko svobodno samo toliko, da oni izmed nas v neoficijelnem svetu, ki smo interesirani v temeljno idejo "Two-Way Passage," lahko nadaljujemo z velikim zaupanjem naše prizadevanje pri ostalih Amerikancih, da se tudi oni seznanijo z njo.

Jaz sem si skoro gotov, da se bo vsaj del te ideje izkoristilo; koliko od te ideje in pod čigavim vodstvom, to bo odvisno v veliki meri od nas, ki smo interesirani zanjo in ki imamo možnost, da razodenemo svojo voljo onim, ki so na oblasti (poleg predsednika) in v vplivnem položaju, kakor tudi našim prijateljem in sosedom.

V svojem prvem butletinu sem povedal, da svoje ideje ne smatram za načrt, dasi jo ljudje označujejo s to označbo. To je generativna ideja, sugestija, predlog in migljaj približanja; to je zadeva, o kateri naj se razpravlja, katero naj se razkosa, jí to ali ono doda, izkratka, katero naj se na demokratičen način obdelava. V ideji ni nicesar končnoveljavnega. Jaz sem jo predložil samo kot predmet kolektivne miselnosti za bodočnost.

Dne 27. in 28. januarja je časopisje na dolgo in široko poročalo, da je bil prvi-ameriški vojak, ki je stopil v tej vojni v Evropi na kopno, mladenič Milton Henke iz Minnesota, cigar starši so se priselili iz Nemčije. Ali je bil zgolj slučaj, da je stopil vojak Henke prvi s parnikom? Ali je bila to morda predsednikova ideja? Ali pa je morda kdo drugi v vojaškem poveljstvu čital knjigo "Two-Way Passage" ali mu je ideja sama po sebi dozorela?

(Opomba uredništva "Enakopravnosti": K tem Adamičevim vprašanjem si dovoljujejo sledečo opombo: Uredništvo Enakopravnosti je idejo o izkrcanju vojaka Miltona Henkeja, čim jo je sporočilo časopisje, takoj in popolnoma enako komentiralo, nakar smo čitali iste komentarje tudi drugod in jih slišali tudi po ameriškem radiu. Tudi mi smo tukaj po objavi te vesti vpraševali: Ali je bil zgolj slučaj, da je stopil med tisočerimi ameriškimi vojaki v severni Irski na kopno baš vojak, ki je sin v Nemčiji rojenih roditeljev, ali je bilo to določeno po načrtu ideje, ki jo razvija naš veliki Adamič v svoji knjigi "Two-Way Passage"? — Dalje: V uredniškem članku, v katerem smo razpravljali o zadnjem Adamičevem delu, smo izjavili, da so ideje tega dela po svoji koncepciji na prvi pogled morda fantastične, vendar pa tako svojevrste in izvedljive, da smo prepričani, da bodo to delo čitali najvišji ameriški in drugi funkcionarji. Ob vsej svoji skromnosti izjavljamo, da smo na obe naši tedanji ugotovitvi upravičeno ponosni.)

Istočasno je časopisje poročalo, da vprašujejo ameriški vojaki v Severni Irski, ki so sinovi v Ameriko priseljenih irskih staršev, svoje predpostavljene, kdaj jim bo mogoče obiskati domove svojih staršev v Južni Irski. Zakaj se je dalo tej zadevi toliko publicete? Srečen sem v zavesti, da pri tem nekdo rabi svojo glavo. To je en način obdelovanja ubogega de Valere.

Vojak Henke in naši vojaki, ki so sinovi irskih staršev, so že postali političen činitelj v razvijajočem se položaju. Dejstvo, da so ti vojaki nemškega in irskega po-

UREDNIKOVA POŠTA

NARODNA BORBA

Cleveland, Ohio zemljo, rodno grudo, da jo je Oj bratje, bratje, kako je v vas; posetiš sovražni, zemlje lačni narod. Danes pa je prišel čas, ko to kriminalno postopanje obledanimo svetu ter zahtevamo tudi mi svoje pravice. Naš narod doma je v ječi obsojen poginu. Samo mi tukaj lahko govorimo zanj in ako mi ne bomo, drugi tudi ne bodo.

Zato je v nedeljo, 8. marca sklican shod za vse Slovence, posebno Primorce, da pridejo in dajo duška svojim bolečinam za krivice, ki so jih in jih še trpi naš narod ob Primorju. Ko padejo svetovni tirani in se bo delisa uoda našega naroda, moramo biti organizirani in pravljenci zahtevati novo Slovenijo, ki bo imela v svojem okvirju vse primorske Slovence.

Zato, branimo, bratje, biser domovine, da v žrelu tujca, zemlje lačnega ne izgine. M. I. Lah.

Slovenski predmeti na razstavi v muzeju abvala!

Dne 1. marca so se pričele narodnostne razstave v najstarejšem clevelandskem muzeju The Western Reserve Historical Society, 10915 East Blvd. and Hazel Dr., to je v bližini znanega umetnostnega muzeja Wade parku. Izmed teh narodnostnih razstav je prva slovenska razstava, ki se je pričela v nedeljo. Razstava je odprta šest dni v tednu, ob ponedeljkih je zaprta. Na delavne dni v tednu je odprt od 10 ure do podne do 5 ure popoldne, ob nedeljah pa je muzej odprt od 2 do 5 ure popoldne.

Na tej razstavi je videti razne izdelke in umetnine iz starega kraja, kot slovenske čipke, ribniška lončena roba, narodne noše, slike raznih krajev Slovenije, mapa Jugoslavije z banovinami, itd.

Slovenska razstava se nahaja v sobi v drugem nadstropju muzeja in je razloženih blizu 300 predmetov.

Jako laskav opis te razstave je prinesel nedeljski The Cleveland Plain Dealer izpod peresa poročevalke v Women's section lista.

Večina slovenske razstave je zbirka Mr. in Mrs. Erazem Gorsheta, 1116 E. 72 St., ki sta vse te stvari posodila muzeju za razstavo.

Med temi rečmi pa je tudi slovenska avba, ki jo je posodila Mrs. Anna Eršte, 6802 St. Clair Ave.; kos doma tkanega platna in miniatura skleda, ribniški izdelek, pa je posodil Louis Bartol iz Collinwooda. Poleg te zbirke pa je prispevala k razstavi tudi Mrs. James W. Mally in njene prijateljice, kot je razvidno.

Razstava je zelo slikovita in vredna, da si jo greste ogledati. Obenem pa je dobro, da si ogledate opremo muzeja in kako je bila razstavljeno, ker na tak način, približno, se bo, seveda v manjši obliki, izvedlo Slovenski narodni muzej v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Da ne pozabite, zelo veliko zanimivih reči je razstavljenih v tem muzeju tudi v kleti.

Erazem Gorshe.

rekla, utegne postati prav tako važno kakor njihovi topovi, tanki in letala.

Zdi se mi, da se je "pot nazaj" ali "Passage back" že začel.

O tej zanimivi in velevažni temi našega slavnega rojaka Adamiča bomo jutri nadaljevali.

Govorice brez podlage

Cleveland, Ohio. — Spodaj podpisana prosim, da se prenemajo govorice, ki se širijo po naseljini o mojem sinu, ki se nahaja v ameriški mornarici. Jaz sem se ravnonar vrnila iz obiska pri njem in sprevidea sem, da so govorice brez pomebine in neresnične. On se nahaja popolnoma zdrav in vesel in je vsak dan na svojem delu.

Mrs. Mary Marn.

Zahvala!

Članstvo čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rr. se iskreno zahvaljuje sledičim: Mr. Louis Rebol, z Darwin Ave za dar \$2.00, ker se ni mogel udeležiti čitalniške prireditve.

Knjige ste darovale Mrs. Leksan, 1209 E. 173 St. in Mrs. Mary Jerse, 427 E. 160 St. Mr. Vincent Coffu pa lepa hvala za darovani zemljevid čitalnici in Mr. Anton Dolinarju za brezplačni napis za našo prireditve.

Ker je v sedanjih kritičnih časih težko dobiti slovenske knjige, se je čitalnica zavarovala za svoj poznejši finančni obstoj z nakupom \$100.00 obrambnega bonda.

Članstvo se še enkrat lepo zahvali vsem, ki ste kaj pridobili pri zadnji čitalniški prireditvi.

Odbor.

Primorci-Notranjci, pokazimo se

Cleveland, Ohio. — Pretekli teden se je vršil mali prijateljski sestanek primorskih rojakov v Slovenskem domu na Holmes Ave. Uvidujoč potrebo organizirane akcije, se je sodelovali, da se sklicev naši narodni tirani imeli in nam se imajo za manj vredne kakovosti. Saj so nas naši tirani imeli in ne imajo za manj vredne kakovosti. Zadaj?

Ali res ni pravice za nas? Ali ne bo nikdar sijalo sonce, na tista "krasna" mesta in vasi, po katerih smo dobili ime Krašovci?

(četudi nismo čiči in ne beremo, ker smo ravno na kunfini.)

Ne, tega ne smemo pustiti, moramo se organizirati; moramo pustiti politiko in stranke na stran in iti naprej; naprej do cilja. Zato je bil sklican sestanek 26. februarja, na katerem so sklenili, da se sklenev naši shod in sicer v nedeljo 8. marca v Slovenskem narodnem domu na Holmes Ave. ob 3 uri popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

Namen shoda bo, da se protestira na pristojnih mestih glede registracije naših rojakov in rojakinj iz zasedenih ozemja Italije. Shod se bo vršil v Slovenskem domu na Holmes Ave. točno ob 2:30 popoldne. Imeli bomo priliko slišati par dobrih govornikov Primorcev.

PROCES

PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Rikov: Moral je vedeti, am-pak manj natanko in manj po-dobno nego sem vedel jaz.

Višinski (Rikovu): Ne vpra-sujem o podrobnostih, temveč o bistvu. Ali je za bistvo Buha-riin vedel?

Rikov: Za bistvo zveze je bil Buharin informiran in je vedel.

Višinski: To sem hotel ugo-to-viti. Dovolite smatrati kot ugo-tovljeno, da sta Rikov in Buha-riin vedela za bistvo izdajalske zveze, h kateri je spadala tudi spionaza.

Preds. sod. Ulrich: Obtoženec Buharin, nadaljujte.

Buharin: Leta 1933—34 so bili kulaki že razbiti. Vstaško gibanje je nehalo biti realna možnost; zato je postala orien-tacija na protirevolucionaren zarotniški prevrat centralna i-deja.

Sile zarote so bile sile Enu-kidzeja plus Jagode. Pri tem se je Enukidzeju posrečilo, da je, kolikor se spominjam, pridobil vojskoga poveljnika Kremija Petersona, ki je bil svoj čas, da takoj povem, vojaški poveljnik Trockijevga vlaka.

Dalej spada sestaj vojaška za-rotniška organizacija Tuhačevski, Kork in drugi.

Višinski: Katera leta je to bi-

Buharin: Mislim, da je bilo leta 1933—34.

Višinski: Obtoženec Hodža-jev, ali je Buharin govoril z va-mi?

Hodžajev: Da, govoril je.

Višinski: Kako, kje, kdaj, o-tem konkretno?

Hodžajev: V avgustu, ko je prije Buharin v Taškent. Moj rođaci z Buharinom se je vr-jojili v Cimganu. Po pregledu notranjega položaja je rekel Buharin, da je naše delovanje usmeriti

na ta način, da bi to delovanje pomagalo dosegči poraz Zveze.

Pojedeljno notranji položaj vodil k te-ku Rekeli je, da imamo mi des-ničarji sporazum s fašistično porazumetji in da se nameravamo z Japonsko.

Buharin: Obtoženec Buharin, izpovedbo Hodža-jeva potrjuješ?

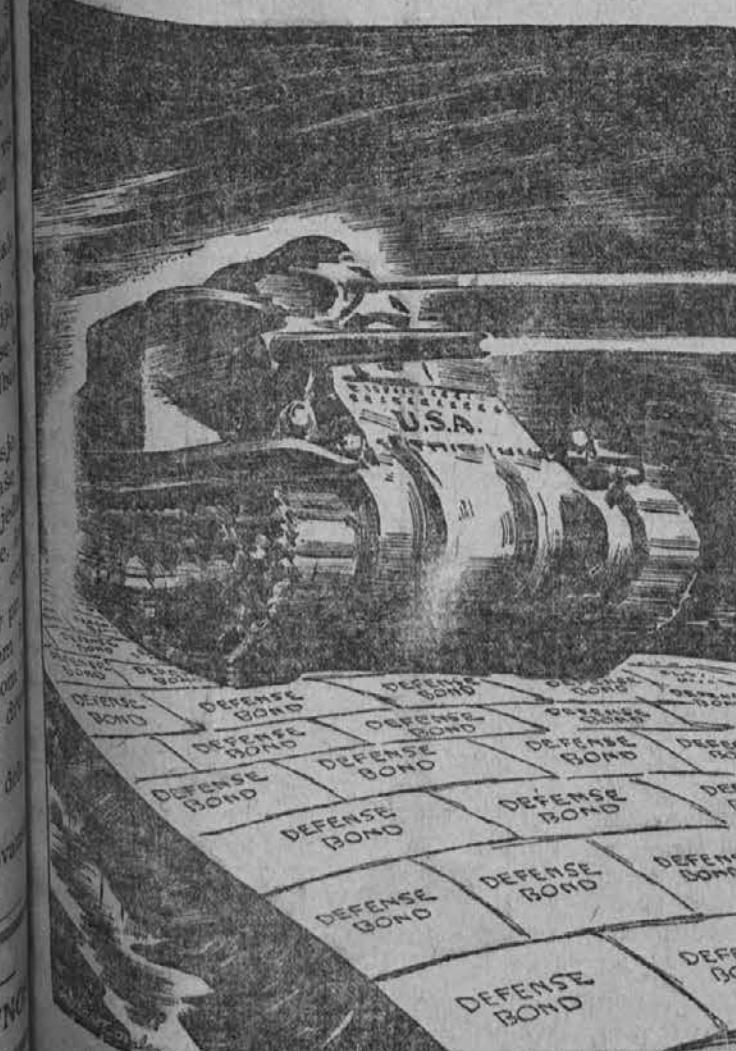
Buharin: Rekel sem takrat,

da bomo imeli opravek z razni-timi državami in da se na-tjuni oprijek z eno samo

temveč tudi z drugimi.

Višinski: Ali se je govorilo o Buharin. Se je.

PAVE THE WAY

Višinski: Ali se je govorilo o Japonski?

Buharin: Se je.

Višinski: Ali se je govorilo o Nemčiji?

Buharin: Se je.

Višinski: Ali sta s Hodžajevim govorila o strmoglavljenju Sovjetske oblasti, katero je pri-pravljala vaša zarotniška sku-pina?

Buharin: Govoril sem v za-kritih, meglenih formulah.

Višinski: Ali vendar v takih formulah, da bi vas on lahko razumel?

Buharin: Tako je.

Višinski (Hodžajev): Ali ste ga razumeli?

Hodžajev: Absolutno.

Višinski: Torej ima Hodžajev prav, da ste mu govorili gle-de vezi z angleškimi volumi?

Buharin: Tega pa ni bilo.

Višinski (Hodžajev): Ali je bilo tako, Hodžajev?

Hodžajev: Bilo je. Ugotovila sva z njim, da bo najboljše držati stik s pomočjo tadžiškega človeka, ali pa poslati koga v Avganistan.

Višinski: Še enkrat vas vprašam na podlagi tega, kar je bilo tukaj izpovedano zoper vas: ali ne nameravate priznati sovjetskemu sodišču, katera pozive dovalna služba vas je pridobil — angleška, nemška in japonska?

Buharin: Nobena.

Višinski: Za enkrat nimam nobenih vprašanj do Buharia.

Preds. sod. Ulrich: Obtoženec Buharin, nadaljujte vašo izpo-vedbo, samo govorite konkretno?

Hodžajev: V avgustu, ko je prije Buharin v Taškent. Moj rođaci z Buharinom se je vr-jojili v Cimganu. Po pregledu notranjega položaja je rekel Buharin, da je naše delovanje usmeriti

na ta način, da bi to delovanje pomagalo dosegči poraz Zveze.

Pojedeljno notranji položaj vodil k te-ku Rekeli je, da imamo mi des-ničarji sporazum s fašistično

porazumetji in da se nameravamo z Japonsko.

Buharin: Obtoženec Buharin, izpovedbo Hodža-jeva potrjuješ?

Buharin: Rekel sem takrat,

da bomo imeli opravek z razni-timi državami in da se na-tjuni oprijek z eno samo

temveč tudi z drugimi.

Višinski: Ali se je govorilo o

DON'T TAKE THIS LYING DOWN . . .

When men are fighting and dying, you must do your part. Be sure you enlist your DOL-LARS for DEFENSE. Back our armed forces—and protect your own life—with every single dollar and dime you can.

America must have a steady flow of money pouring in every day to help beat back our enemies.

Put Dimes into Defense Stamps. And put Dollars into Bonds. Buy now. Buy every pay day. Buy as often as you can.

Don't take this lying down.

ta način sem jaz bolj nego ka-terikoli drugi član centra odgovor-ja za organizacijo terorističnih skupin Semjonova. Eseri Semjonovu sem naročil tudi to, o čemur se je govorilo predvje-rajšnjem na zasljišanju — naj se namreč zveže z nelegalnimi čla-nimi eserovskega C. O.

Drugič: skušal sem stopiti v

stik z inozemskimi organizatorji in skupinami s pomočjo ne-kega S. B. Členova. Eseri so od-

govorili, da so načelno za vzdrževanje bloka in kontakta z desničarji, trockisti, zinovjevi-

i dr., ali zahtevali so formalne garancije malodane v pismeni obliki. Pogoji, katere so postavili, so bili v bistvu slediči; iz-

premenitev kmetske politike v

smislu kolaške orientacije in pa

legalizacija eserovske in menj-ševiške stranke; iz tega je se-veda samo po sebi sledila koali-

cijska sestava vlade, ki naj bi bila nastala, če bi se zarota po-prečela.

Rozun tega sem neposredno

sam ob času svojega poslednjega potovanja v inozemstvo

leta 1936, po pogovoru z Rikovim, stopil v stik z menjševi-

kom Nikolajevskim, ki je jako blizu vodilnim krogom manjševiške stranke.

V pogovoru z Nikolajevskim sem dognal, da je on informiran o sporazumih med desničarji, zinovjevi-

ci, načrtovali so formalne garan-

cije malodane v pismeni obliki.

Rozun tega sem neposredno

sam ob času svojega poslednjega

potovanja v inozemstvo

leta 1936, po pogovoru z Rikovim, stopil v stik z menjševiške stranke.

Rozun mene osebno imeli so

tudi nekateri drugi glavni vodje

desničarsko - trockistične or-

ganizacije stike in bili v zločin-

skem kontaktu s predstavniki

že davno obstojočih protire-

volucionarnih organizacij.

ENAKOPRANOST

Rikov je bil potom Nikolajev-skega povezan z menjševiki; jako močne vezi je imel A. P. Smirnov. Veze poslednjega so nastale že ob času, ko je bil on v Lj. komisariatu za poljedel-stvo, kjer je bila, kakor znano, cela vrsta znanih politikov e-serovskega ali okolo-eserovskega gibanja.

Nam bo omogočilo pritegniti za seboj množico, operirajoč s pa-triotičnimi gesli . . . "Ali je to vaše ugovarjanje?

Buharin: Da.

Višinski: Tako ste torej "u-govarjali" zoper odprtje fronte! Da bi se izročili sodišču kri-čci poraza na fronti, da bi operirali s patriotičnimi gesli in zlezli suhi iz vode. Ali ste z Enukid-zejem govorili o tem?

Buharin: Govoril sem.

Višinski: Ali ste s Karahanom govorili?

Buharin: Govoril sem.

Višinski: Kaj sta o tem rekla Enukidze in Karahan?

Buharin: Potrdila sta, prvič,

da je Karahan sklenil pogodbo

z Nemci pod pogoji gospodar-

skih koncesij; drugič, da so Nemci postavili zahtevo glede teritorialnih koncesij, na kar Karahan ni dal odgovora, temveč je izjavil, da se mora to

stvar presoditi. V tem je vsebovana tudi formula glede odcep-

itive zveznit republik. Tretjič,

glede pogodb ZSSR s Čehoslo-vaško in Francijo o vzajemni

pomoči. Nemci so zahtevali raz-dor teh pogodb, Karahan jim je

pritrdil; računalni smo, da bomo Nemci opeharili in da ne bomo

teh zahtev izvršili.

Višinski: Torej ste imeli tu-

kaj vse zgrajeno na opeharje-

nju? In oni so vas tudi nameravali opehariti?

Buharin: To se povsod tako

godi.

Višinski: Nameravali so vas

izrabiti in potem vrči v smeti?

Buharin: Tako je. Karahan je

rekel, da so Nemci zahtevali vo-

jaško zvezo z Nemčijo.

(Dalje prihodnjič)

Prej so bežali iz Italije, zdaj pa v Italijo!

Malo čudno se sliši, pa je res-nično: Hrvati bežijo iz Hrvatske v Italijo, ker so celo pod itali-janskimi oblastmi bolj varni, sa-mo če imajo sredstva za življe-nje. Ko je Italija zasedla Slove-nijo, Gorski Kotar, Hrvatsko Primorje in velik del Dalmaci-je, je naš narod in množičah be-žal iz teh krajev v "neodvisno" Hrvatsko, misleč, da bo v "ne-odvisno" lahko svobodnejše živel. A zmotili so se vsi, kajti v tej "neodvisni" je cetero vsakršno zlo, toda svoboda ni bilo. In zgo-dil se je čudež, — ni moge-če reči drugače, da so Hrvati bežali v Italijo, da jih ona vzame v varstvo pred Hrvatsko! Niso se vračali samo tisti domov, ki so prej pobegnili pred italijsko vojsko. Bežali so vsi, ki so mogli pobegniti. Priti do krajev, ki jih je zasedla italijanska vojaška oblast ni bilo tako težko, vendar je bilo treba urediti nekaj ma-lenkosti; tako: plačati mastne tisočake za dovoljenje, to je, da nisi bil zaprt. Zraven tega si moral imeti mnogo denarja za življenje v krajih, ki so jih za-sedi Italijani, kajti italijanske

Ko vas domača opravila utrudijo... prenehajte in

OBRNITE SE K OKREPČILU

Vedno imate čas za minuto odmora, in steklenica ledeno mrzle Coca-Cola pišeče iz vase lednice napravi tak presledek resnično okrepujočega. Ku-pite Coca-Cola v pričrnom kartonu s šestimi steklenicami... ki je naprodaj vsepopsov.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.
P.Rospect 0333

oblasti se ne brigajo za stan in hrano beguncev. Pri tem so vstaški veljaki "šli na roko" in za mesten denar so vsakomur dali dovoljenje. Pa v pravem pomenu besede mesten denar, tako da mnogi reveži zaradi tega niso mogli na pot. V Ljubljani so tisoč pobegli Hrvatov in tudi Slovencev, ki so pobjegnili iz krajev, ki jih je zasedla Nemčija, tisti seveda, ki jih Nemci niso izgnali drugam. Split je poln hrvatskih beguncev, dočim jih v Sušak prihaja zelo malo, ker

